

[Holger Eriksen.]

af de 50 pct. af lejeforhøjelsen kun i ringe grad vil formindske. Prisen på en fordring — altså en fordring af den karakter, der her er tale om — vil ligge meget nær op ad fordringens pålydende, når den er så sikker som i dette tilfælde.

Man står altså over for en af de former for værdioppustning, der altid har været inflationens kendetegn. Man siger ganske vist, at de bundne beløb bl. a. skal gå til markedspleje for obligationer, men deres primære anvendelse bliver dog moderniseringer, der i sig selv vil betyde højere leje og større udbytte til grundejerne — og så bliver der utvivlsomt meget lidt tilbage til obligationskøb.

Jeg stiller mig også tvivlende over for den tanke, at det vil være muligt at hindre optagelse af tillægslån; i hvert fald lader det sig jo ikke gøre, når der er tale om ejerskifte.

Over det, jeg her har sagt, må man ikke glemme det glædelige, der ligger i, at de sociale boligselskaber vil få tilladelse til at bygge 12.000 lejligheder årlig med en rente, der i hvert fald i en vis årrække er fastsat til $6\frac{1}{2}$ pct. Men desværre minder den fordel, der her er opnået, lidt om det sidste måltid, man giver den dødsdømte aftenen forud for eksekutionen. Man indfører nemlig samtidig begrebet „ejerlejligheder“; jeg tror ikke det ville betyde noget som helst i praksis, hvis disse ejerlejligheder blev stillet lige med andre lejligheder, men det er jo imidlertid ikke tilfældet; de får de samme skattemæssige fordele som parcelhusene, og disse fordele bliver yderligere øget i løbet af de 8 år. Lad mig nævne et enkelt, men meget sigende eksempel. Når de 8 år er gået, erhverver en mand en ejerlejlighed eller et parcelhus til en pris af 200.000 kr. Normalt må man regne med, at omkostningerne udgør 10 pct., hvilket altså vil sige, at vedkommende sætter sig for en husleje på 20.000 kr., hvis lejligheden eller huset vurderes til handelsprisen; det er jo ikke altid, det er tilfældet — jeg kan måske endda sige, at det er meget sjældent — men hvis det er tilfældet, vil han til den tid kunne opføre sin skattemæssige boligudgift til 6.000 kr. og, hvis den er vurderet lavere, til et endnu lavere beløb. Det vil sige, at han i hvert

fald får et skattemæssigt underskud på 14.000 kr. Hvis han har en god indtægt, kan det let betyde en reduktion i skatten på 6.000-7.000 kr. årlig. Hvis han derimod lejer en almindelig lejlighed, eller hvis han lejer en andelslejlighed, der koster ham 20.000 kr., får han ikke en øre i skatteletelse. På den måde bogstavelig talt tvinger man den mand, som kunne tænke sig at gå ind i en andelsbolig, til at foretrække ejerlejligheden. Jeg tror ikke, det er de sociale boligselskabers dødsdom, så længe vi har de relativt billige lån; men når de er forbi — og de udløber jo — er de sociale boligselskabers saga ude.

Naturligvis ved jeg godt, og det skal tages med i betragtning, at hvis man har ejerlejligheder, eller hvis man har parcelhuse, får man ikke de sociale fordele, som lejerne i visse tilfælde kan få, men selv om man tager dem med i betragtning, bliver det dog alligevel kun en lille brøkdel af fordele, som de får ved siden af de fordele, som jeg har nævnt i det omtalte eksempel.

Som et andet eksempel på forskelsbehandlingen kan jeg nævne, at mens lejerne af ældre lejligheder i sociale boligselskaber må aflevere 70 pct. af forskelsværdien til en byggefond, hvilket er helt i sin orden, så skal de, der på et tidligere tidspunkt har realiseret ejerlejlighedsprincippet ved at købe i fællesskab, aldeles intet aflevere, og det samme gælder for enfamilieshusene og for landbrugernes boliger. Man kan altså ikke sige, at der her er lighed for loven.

Desværre vil inflationen blive øget ikke blot ved den højere husleje, den øgede forskelsbehandling, men også derigennem, at køberne med den stigende pris bliver tilbøjelige til at ville betale et parcelhus eller en ejerlejlighed ikke efter den fordel, som dette køb i øjeblikket giver dem, men på grundlag af den fordel, som man venter at ville kunne opnå på et senere tidspunkt, altså igennem den forventede yderligere prisstigning; det i sig selv vil bidrage til at holde prisstigningsbølgen i kog. Jeg giver derfor det ærede medlem hr. Niels Westerby ret, når han allerede i forgårs — men for øvrigt i dag igen — har udtalt frygt for, at de forskellige foranstaltninger, der nu gennemføres, ikke vil være tilstrækkelige. Sålænge man systematisk øger inflationens